Ezopas - pasakėčios pradininkas

Nijolė Brazdžiuvienė

Ezopas – legendinis graikų pasakėtininkas

- •Gimė 620 m. pr. m. e.
- •Mirė 560 m. pr. m. e.

Biografija

Ezopas – legendinis graikų pasakėtininkas, pasak padavimo, atleistas nuo vergijos iš Samo.

Laikomas pasakėčios žanro pradininku.

Jam priskiriama dauguma graikų pasakėčių, taip pat ir vėlesnės pasakėčios, pasakotos jo vardu.

Pasakėčia

Pasakėčia – trumpas eiliuotas arba prozinis pasakojimas, turintis didaktinę (pamokomąją) arba kritinę mintį.

Pasakėčią dažniausiai sudaro pasakojimas ir moralas (išvada, apibendrinantis pamokymas).

Pasakojime vaizduojami gyvūnai, augalai, žmonės arba daiktai. Pasakojimas paremtas vieno ar kelių įvykių perpasakojimu, personažų dialogu. Pasakojimo turinys alegorinis.

Pasakėčios sandara

Alegorija – abstrakčios sąvokos reiškimas konkrečiu vaizdu. Viena sakoma, kita turima galvoje. Tai, kas turima galvoje, skaitytojui paaiškinama arba leidžiama suprasti pačiam.

Moralas persako vaizdingai papasakotos istorijos prasmę abstrakčiais žodžiais (pvz., „Nekask kitam duobės, nes pats įkrisi“ arba „Kas skaito, rašo, duonos neprašo“). Moralas gali būti pasakėčios pradžioje arba pabaigoje. Yra ir tokių pasakėčių, kurių moralą patikima suformuluoti pačiam pasakėčios skaitytojui ar klausytojui.

Pasakėčios atstovai

Graikų literatūroje pasakėčios pradininku laikomas Ezopas.

Lietuvių literatūroje pasakėčios žanras atsirado XVIII a. Pradžią davė Jonas Šulcas, išvertęs iš vokiečių kalbos dešimt Ezopo pasakėčių. Pirmąsias originalias lietuviškas pasakėčias hegzametru sueiliavo Kristijonas Donelaitis.

Rusų žymiausas pasakėtininkas Ivanas Krylovas

Pasakėčios kompozicija

Svarbūs gyvūnų personažai, veiksmai, istorija ir pasakojimo moralas. Kiekvienas iš jų turi savybių ir funkcijų, padedančių istoriją padaryti įdomesne ir aiškesne.

Pasakėčia yra trumpa literatūrinė kompozicija, kurioje fantastiniai personažai naudojami vaizduoti istoriją.

Tai išgalvota istorija, kuria siekiama palikti skaitytojui moralinę pamoką arba apmąstyti žmogaus elgesį.

Projektas

Susipažindami su Antikos kultūra 5 – 8 klasėse aiškinomės pasakėčios žanrą ir susipažinome su jos pradininku Ezopu.

Mokiniai išsiaiškino pasakėčios struktūrą, analizavo kompoziciją, mokėsi suvokti alegorinio pasakojimo ir moralo reikšmę kūrinyje. Aptarė konkrečių pasakėčių, kurias patys pasirinko, struktūrą.

Pasirinktą pasakėčią aiškino, kaip suprato, ko moko jos moralas, mokėsi raiškiai skaityti, iliustravo ir siejo su šiandieninėmis problemomis.

Ezopo pasakėčios

Mokinių iliustracijos

Lapë ix yne

Jautis ir pelė

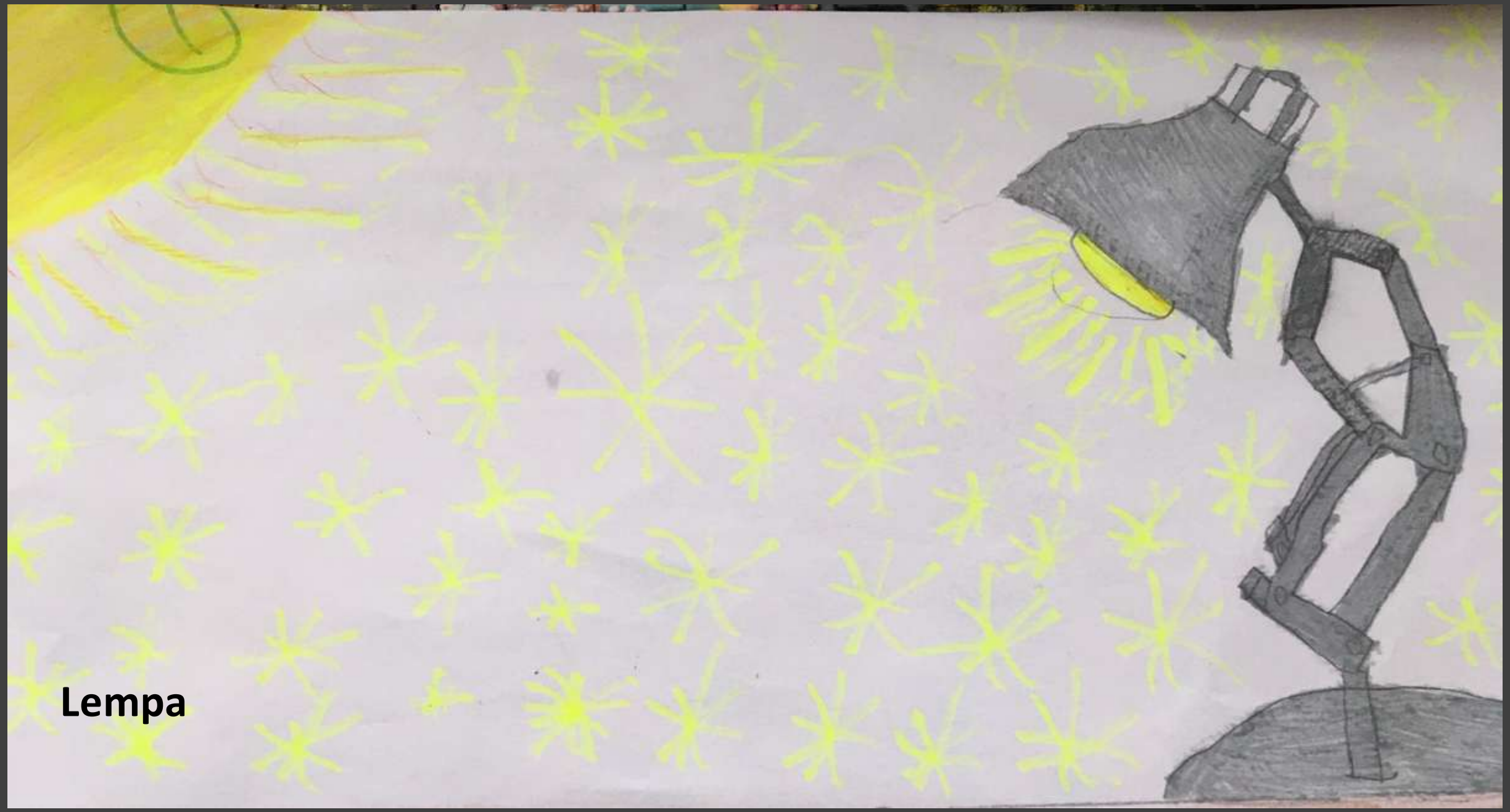
Lempa

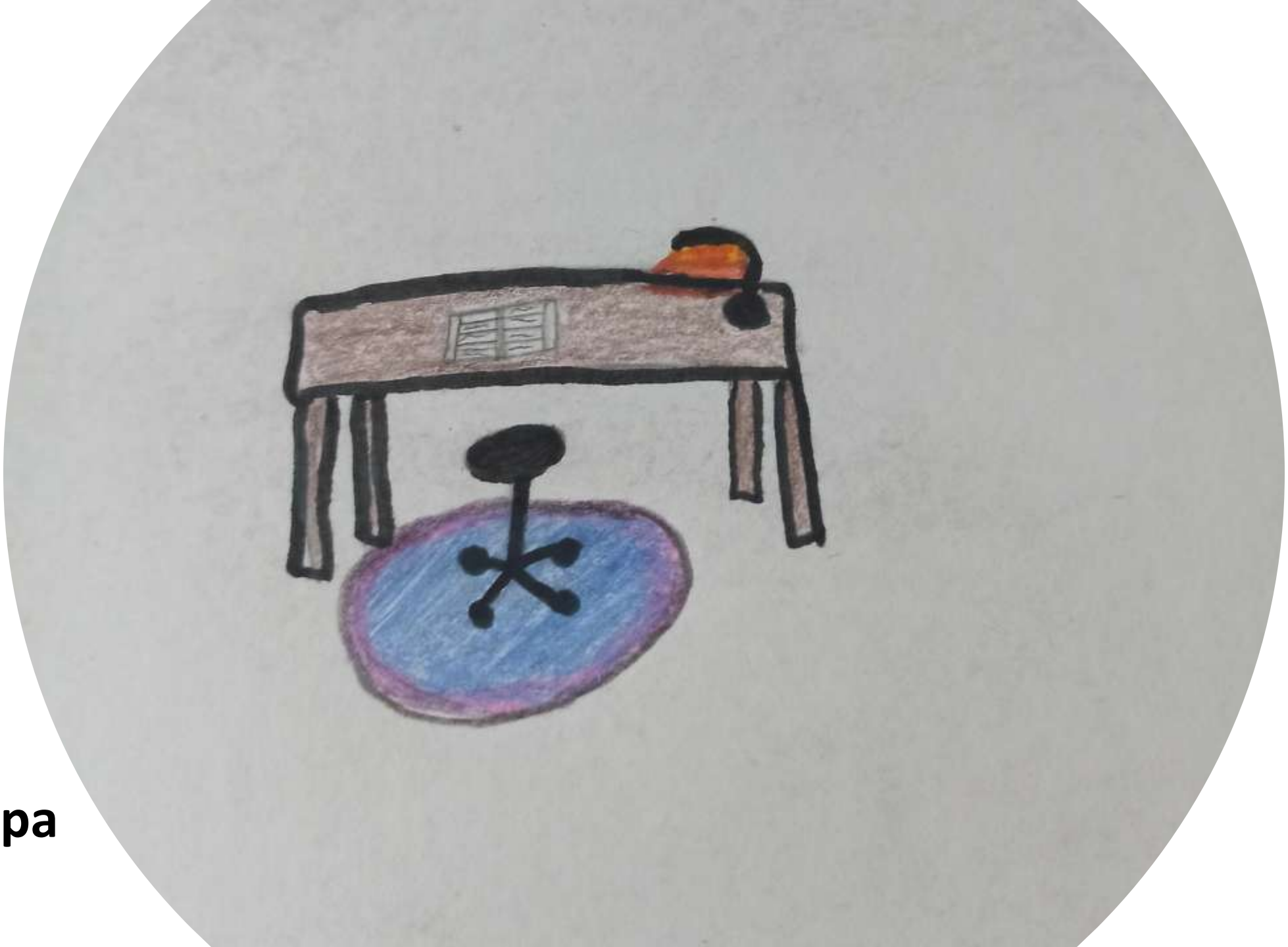

Lempa

Ožys ir pelė

Erdős és lapa

Liūtas ir pelė

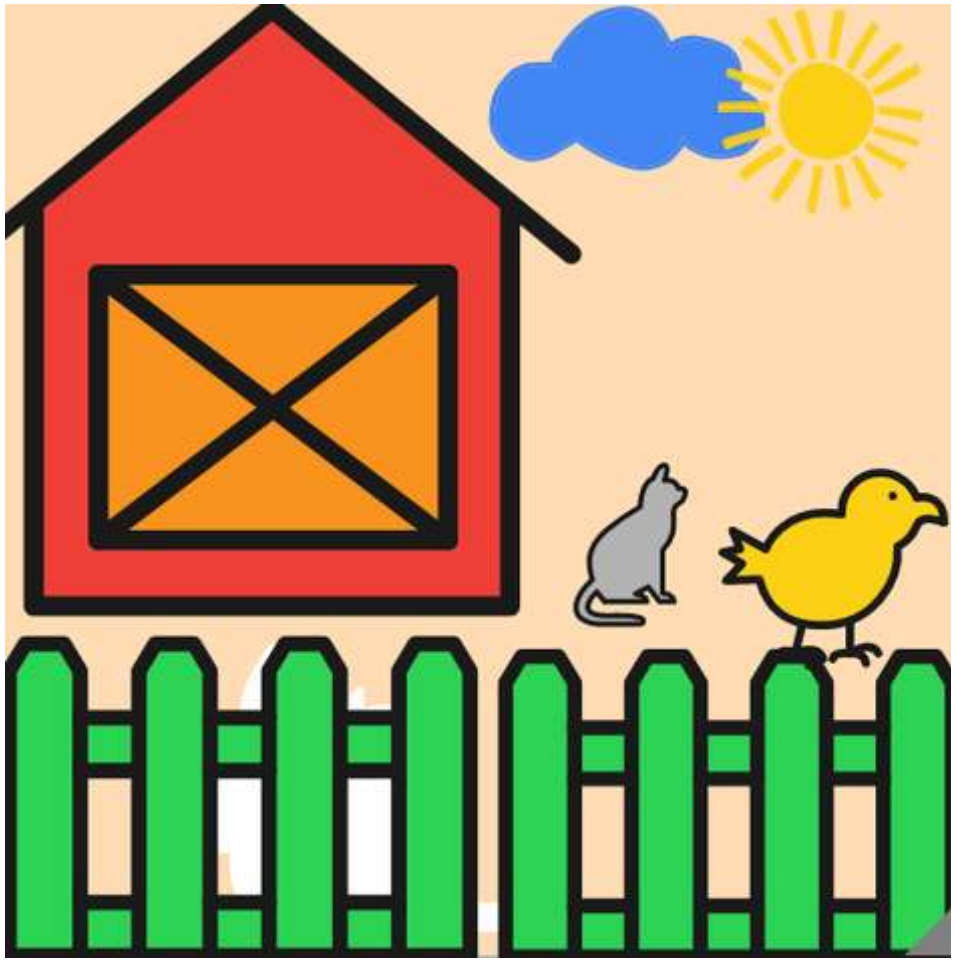

Katinas ir paukštis